

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14. marca 2014 r.

PS-KNPS.431.6.8.2014

**Pani
Krystyna Mikler
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Legnicka 21
59-830 Olszyna**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 12 – 13 lutego 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt – inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę doraźną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszynie, ul.Legnicka 21, 59-830 Olszyna z zakresu realizacji zasiłków celowych dla rodziny i poszkodowanej w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, obejmującą okres od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzone przez Wojewodę Dolnośląskiego Zarządzenie Nr 35 z dnia 10 lutego 2014 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Krystyna Mikler zatrudniona na stanowisku Kierownika GOPS od dnia 01.10.2004 r. na czas nieokreślony. Pani Krystyna Mikler jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany bez zastrzeżeń w dniu 3 marca 2014 r. protokół kontroli zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami przyznanie zasiłków celowych dla rodziny i poszkodowanej w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej w lipcu 2012 r.

Z ustaleń wynika, że rodzina zamieszkiwała budynek jednorodzinny przy ul. w Olszynie, w zabudowie wolnostojącej, piętrowy z poddaszem nieużytkowym, wybudowany w latach przedwojennych, w ostatnim czasie wyremontowany, wzniesiony w technologii tradycyjnej. Budynek posadowiony w niecce, w znacznym obniżeniu terenu, co powoduje jego notoryczne zalewanie, a tym samym niszczenie elementów nośnych budynku.

Powołana przez Burmistrza Olszyny komisja do potwierdzania strat w lokalach i budynkach mieszkalnych spowodowanych powodzią, nadmiernymi opadami deszczu i gradu, które miały miejsce w dniach 5 – 6 lipca 2012 r. na terenie gminy Olszyna ustaliła zniszczenia w budynku przy ul. i poszkodowana została objęta pomocą

finansową w formie zasiłku celowego w wysokości 6 000 zł oraz zasiłku celowego na remont budynku mieszkalnego w łącznej kwocie 63 370 zł.

Pomoc przyznawana była na zasadach określonych w art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zasiłki celowe udzielone poszkodowanej znalazły - zgodnie ze wskazaniem Ministra Spraw Wewnętrznych (pisma: nr BUSKŻ-III-5941-38/2012 z dnia 09.07.2012 r., nr BUSKŻ-III-5941-45/2012 z dnia 20.07.12r., nr BUSKŻ-III-5941-58/2012 z dnia 20.08.2012 r.) podstawę w cyt. wyżej art. ustawy o pomocy społecznej. Pomoc przyznawano niezależnie od kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Przyznane zasiłki celowe nie podlegały zwrotowi. Pomoc poszkodowanej rodzinie była udzielana na wniosek osoby uprawnionej. Podstawą do określenia wysokości zasiłku celowego był rodzinny wywiad środowiskowy. W aktach spraw znajdowały się także: oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania zgodnie z art. 75 § 2 k.p.a. oraz zawierające pouczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego, protokół szacunku strat sporządzony przez powołaną komisję po przeprowadzeniu oględzin zalanego budynku mieszkalnego, dokument potwierdzający tytuł prawny do budynku. W przypadku pomocy do 100 000 zł do akt dołączono wyceny kosztów szkód zniszczonej nieruchomości dokonane przez rzeczoznawcę majątkowego wraz z fotograficzną dokumentacją strat. Pomoc w wysokości do 100 000 zł przyznawano w transzach. Kolejną transzę wypłacano po rozliczeniu sposobu wykorzystania poprzednich środków przyznanych na remont. Termin rozliczenia otrzymanego zasiłku celowego ustalono na dzień 31 sierpnia 2013 r. Strona dokumentowała wykorzystanie środków na remont budynku mieszkalnego. Dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki były faktury VAT. Decyzje administracyjne dot. przyznania zasiłków celowych dla poszkodowanej rodziny zawierały rygor natychmiastowej wykonalności, a ich sposób doręczania był zgodny z art. 39 i art. 46 k.p.a. W aktach znajdowało się zestawienie (brak daty sporządzenia) wyłącznie uwzględnionych faktur za dokonane zakupy do remontu budynku mieszkalnego i wykonane w nim roboty remontowe, stanowiące dokument ostatecznego rozliczenia się :

z wypłaconych zasiłków celowych na łączną kwotę 63 370 zł.

Na sformułowanie oceny, oprócz ustaleń pozytywnych, wpływ miały również następujące nieprawidłowości:

- a) brak w aktach dokumentu potwierdzającego przedłużenie terminu załatwienia sprawy dot. przyznania pomocy na remont budynku mieszkalnego w wysokości do 100 000 zł;
- b) brak wypełnienia części IV i V kwestionariusza wywiadu środowiskowego;

Ponadto porównując zakres prac wyszczególnionych w kolejnych operatach szacunkowych, w ocenie organu kontrolnego, opis niektórych robót powielał się w oszacowaniach.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

W dniu 18.07.2012r. przyjęto wniosek o przyznanie pomocy na remont budynku mieszkalnego w wysokości do 100 000 zł. Operat szacunkowy kosztów szkód zniszczonej nieruchomości opracowany przez rzeczoznawcę majątkowego wpłynął do Ośrodka w dniu 01.10.2012r. Rodzinny wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 22.10.2012r. i niezwłocznie wydano decyzję nr GOPS/ZCp-1683/2012 przyznającą poszkodowanej zasiłek celowy na remont budynku mieszkalnego. Jednak w aktach brak dokumentu potwierdzającego przedłużenie terminu załatwienia sprawy.

Z przepisu art. 35 § 1 k.p.a. wynika obowiązek załatwienia sprawy bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (art. 35 § 3 k.p.a.). O każdym przypadku niezakończonym w terminie, organ administracji publicznej obowiązany jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy

początkowymi i końcowymi wartościami strat wykazanymi w przedmiotowej sprawie Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie przedłożyła wyjaśnienia o następującej treści: „Pani W. zwróciła się o wydanie trzeciej opinii bezpośrednio do rzeczoznawcy majątkowego (bez poinformowania ośrodka pomocy społecznej), gdyż w trakcie wykonywanych prac remontowych okazało się, że przyznana pomoc jest w dalszym ciągu niewystarczająca. Rzeczoznawca majątkowy wydał trzecią opinię (...). Opinia zawierała opis szkód, które nie zostały zawarte w pierwszej i drugiej opinii oraz wskazywała konieczność wykonania dodatkowych robót budowlanych. (...). Występując o dodatkowe środki finansowe w wys. 36 630 zł ośrodek pomocy społecznej dokonał porównania zakresu prac wyszczególnionych w kolejnych operatach i stwierdził, że są to różne zakresy robót i żaden z tych zakresów nie pokrywa się z uprzednio złożonymi opiniami. (...). Opinie rzeczoznawcy majątkowego nie wzbudzały wątpliwości przy ubieganiu się o dodatkową pomoc, gdyż omawiany budynek znajduje się w terenie zalewowym, powódź zarówno w 2010 r. jak i w 2012 r. wyrządziła ogromne straty, budynek w 2012 r. zalany był na wysokość 2,10 m. Powodzie spowodowały znaczne osłabienie budynku, poważnie została naruszona konstrukcja budynku”. W trakcie prowadzonego w Ośrodku postępowania wyjaśniającego dot. porównania zakresu prac wyszczególnionych w kolejnych operatach szacunkowych oraz rozliczania zasiłków przyznanych na ten cel nie rozważano możliwości dokonania wycen poniesionych szkód u przez innego rzeczoznawcę. Kierownik Ośrodka wyjaśniła, iż: „Z uzyskanych informacji od Pana Burmistrza Olszyny wynika, że rzeczoznawca majątkowy Pani (...) została wyłoniona w drodze przetargu na wykonanie opinii będących podstawą do udzielania pomocy rodzinom poszkodowanym przez ulewne deszcze. Z informacji wynikało również, że gmina Olszyna nie posiada dodatkowych możliwości na zlecenie takiej usługi innemu rzeczoznawcy majątkowemu”. W dniu 17.10.2013r. przyznano poszkodowanej zasiłek celowy w wysokości 36 630 zł z przeznaczeniem na remont budynku mieszkalnego. Strona nie odwołała się od treści wydanej decyzji.

Minister Spraw Wewnętrznych sprawujący nadzór nad realizacją zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, w tym udzielaniem pomocy finansowej pochodzącej z rezerw celowych budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych zadbał o uregulowanie warunków przyznania dotacji, aby zapewniały one zgodne z przepisami ich rozliczenie wydając „Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, mających miejsce w 2012 r., począwszy od 1 lipca tego roku, na remont budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego”. Jakkolwiek dokument ten nie stanowił źródła powszechnie obowiązującego prawa, zawierał jednak pewnego rodzaju wskazówki do wykorzystania przy podejmowaniu działań. W przedmiotowym piśmie zamieszczono akapit o treści: „I.12. Osoby uprawnione zobowiązane są do przedstawienia faktur i rachunków potwierdzających poniesienie wydatków związanych z remontem budynku/lokalu mieszkalnego dokonanych z kwoty przyznanego zasiłku”. Podstawą przyznania zasiłku celowego w kwocie wyższej niż 20 000 zł był m.in. operat szacunkowy opracowany przez osoby legitymujące się wiedzą w zakresie wysokości kosztów i zakresu koniecznych robót remontowych uszkodzonego budynku. Zatem przedkładane przez poszkodowanych faktury i rachunki do rozliczenia pobranych zasiłków winny znaleźć potwierdzenie w zakupie materiałów budowlanych oraz zakresie rzeczowym robót określonych w wycenach kosztorysowych. W przeciwnym razie takie wydatki nie mogą być ujęte w rozliczeniu. Zasiłki celowe przyznawane poszkodowanym na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej na remont budynku zniszczonego na skutek zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej nie miały służyć całkowitemu pokryciu poniesionych strat, a jedynie wspomagać w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych, których własnym staraniem, przy użyciu posiadanych przez siebie środków, sami we własnym zakresie nie są w stanie przewyciężyć.

(art. 36 § 1 k.p.a.). Ten sam obowiązek ciąży na organie również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu (art. 36 § 2 k.p.a.).

W wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym w dniu 15.01.2013r. nie wypełniono części: „IV. Plan Pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny i części V. Decyzja Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej” kwestionariusza druku.

Zgodnie z § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz.712) na podstawie przeprowadzonego wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy i oceny sytuacji danej osoby lub rodziny i formułuje wnioski z niej wynikające, stanowiące podstawę planowania pomocy. Sporządzony przez pracownika socjalnego plan pomocy stanowi propozycję, co do sposobu postępowania w danej sprawie. Ostateczne rozstrzygnięcie w jakiej formie i w jakim wymiarze świadczenia zostaną przyznane należy do kierownika ośrodka pomocy społecznej. Zatwierdzony plan pomocy będzie stanowił podstawę do wydania decyzji przyznającej zatwierdzone świadczenia.

Ponadto organ kontrolny porównując zakres prac remontowych wyszczególnionych w kolejnych operatach stwierdził, że opis niektórych robót powiela się w oszacowaniach. Pierwszy operat szacunkowy opracowany przez osobę legitymującą się stosownymi uprawnieniami do wyceny nieruchomości, sporządzony z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa w zakresie wyceny nieruchomości i zasad sporządzania operatu wpłynął do Ośrodka w dniu 01.10.2012r. Zakresem wyceny objęto prace remontowe niezbędne do wykonania w celu przywrócenia budynku mieszkalnego położonego przy do stanu sprzed zdarzenia. Poszkodowana zakwestionowała wielkość szkody oszacowaną przez rzeczoznawcę majątkowego i złożyła odwołanie od ustalonej kwoty. W dniu 30.10.2012r. do Ośrodka wpłynął „Aneks do opinii dotyczącej oszacowania wielkości szkody powstałej wskutek powodzi budynku mieszkalnego położonego w Olszynie przy i

” sporządzony przez tego samego biegłego. Poszkodowana nie kwestionowała wyceny wartości szkody po korekcie, którą biegły ustalił na łączną kwotę 63 370 zł.

W dniu 23.11.2012 r. osoba posiadająca uprawnienia budowlane, przy udziale i dokonała kontroli stanu technicznego budynku mieszkalnego jednorodzinny przy w Olszynie. Ze sporządzonego protokołu zawierającego ocenę stanu technicznego budynku mieszkalnego i ustalonego zakresu robót remontowych wynikało, że ogólny stan techniczny budynku jest zły. W związku z tym poszkodowana wystąpiła ponownie do tego samego rzeczoznawcy majątkowego o oszacowanie wielkości szkód. W dniu 31.12.2012 r. wpłynął do GOPS w Olszynie „Aneks Nr 2” do opinii dot. szacowania wielkości szkody powstałej wskutek powodzi budynku mieszkalnego położonego przy i Biegły, po zapoznaniu się z oceną stanu technicznego sporządzoną przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane, jak również ponownych oględzinach budynku mieszkalnego wycenił wartość szkody na łączną kwotę 100 000 zł. Ponadto przekazał wyjaśnienie o następującej treści: *„Trzykrotne podchodzenie do szacowania strat nie było złą wolą i zaniechaniem ze strony rzeczoznawcy, a wskazuje na charakter uszkodzeń wynikających ze specyfiki lokalizacji budynku”*.

Poszkodowana, po zapoznaniu się z treścią „Aneksu Nr 2” złożyła w GOPS w dniu 03.01.2013r. kolejny wniosek o przyznanie dodatkowej pomocy na remont budynku mieszkalnego. Po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i uznaniu zasadności udzielenia rodzinie pomocy finansowej na remont budynku GOPS w Olszynie wysłał wniosek do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu na dodatkowe środki z przeznaczeniem na zasiłek celowy do 100 000 zł w wysokości 36 630 zł dla poszkodowanej. Wojewoda Dolnośląski wystąpił do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z prośbą o przyznanie z rezerwy celowej budżetu państwa środków finansowych niezbędnych do udzielenia wsparcia w formie wypłaty pomocy na remont budynku mieszkalnego m.in. rodzinie i

W związku z wątpliwościami dot. znacznych różnic pomiędzy

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

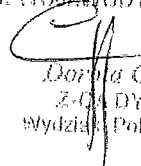
1. W przypadku niezakończona sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a., bez względu na przyczynę jej niezakończona, zawiadamiać strony postępowania podając ponadto przyczyny zwłoki oraz wskazując nowy termin zakończenia sprawy.
Podstawa prawna: art. 35 i 36 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).
Termin wykonania: na bieżąco.

2. Rodzinne wywiady środowiskowe sporządzać starannie i rzetelnie, wypełniać wszystkie pola kwestionariusza wywiadu.
Podstawa prawna: § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).
Termin wykonania: na bieżąco.

Niezależnie od powyższego, w związku z wątpliwościami dot. powielania się w operatach opisu niektórych robót, organ kontrolny wnosi o przedłożenie szczegółowego rozliczenia zakupu materiałów budowlanych i wykonanych prac remontowych usuwających skutki zdarzenia na łączną kwotę przyznanej pomocy w wysokości 63 370 zł. W rozliczeniu należy odnieść się do zakresu i wartości wyceny szkód przedstawionych w operatach szacunkowych opracowanych przez osobę legitymującą się stosownymi uprawnieniami do wyceny nieruchomości. Pozostające w aktach zestawienie (brak daty sporządzenia) wyłącznie uwzględnionych faktur za dokonane zakupy do remontu budynku mieszkalnego i wykonane w nim roboty remontowe, stanowiące dokument ostatecznego rozliczenia nie wyjaśnia bowiem tych wątpliwości.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

 Dorota Grzybowska
 Z-OK DYREKTORA
 Wydział Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Leszek Leśko
 Burmistrz Olszyny
 Urząd Miejski
 ul. Wolności 6, 59-830 Olszyna

2.a/a

